

STORTINGET

Lovvedtak 36

(2017–2018)

(Første gangs behandling av lovvedtak)

Innst. 173 L (2017–2018), jf. Prop. 146 L (2016–2017)

I Stortingets møte 15. mars 2018 ble det gjort følgende

vedtak til lov

om endringer i statsborgerloven mv. (tap av statsborgerskap ved straffbare forhold)

I

I lov 10. juni 2005 nr. 51 om norsk statsborgerskap gjøres følgende endringer:

I kapittel 5 skal ny § 26 a lyde:

§ 26 a *Tap av statsborgerskap ved straffbare forhold*

Den som har norsk og annet statsborgerskap og har utvist fremferd sterkt til skade for Norges vitale interesser, kan ved dom tape sitt norske statsborgerskap dersom vedkommende straffes etter en bestemmelse i straffeloven kapitlene 16, 17 eller 18 som kan føre til fengselsstraff i seks år eller mer. Overtredelse av straffeloven § 127 for å ha inngått forbund med noen om å begå lovbrudd som nevnt i straffeloven § 123 (avsløring av statshemmeligheter) gir likevel ikke grunnlag for tap av norsk statsborgerskap etter paragrafen her.

Ingen skal tape norsk statsborgerskap etter paragrafen her for handlinger begått før fylte 18 år.

Norsk statsborgerskap kan ikke tapes etter paragrafen her dersom det i betraktning av forholdets alvor og statsborgerens tilknytning til riket, vil være et uforholdsmessig inngrep overfor vedkommende selv eller de nærmeste familiemedlemmene. I saker som berører barn, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.

Mellom kapittel 6 overskriften og § 27 skal ny overskrift lyde:

I Saksbehandlingen i forvaltningen

§ 27 første, annet og tredje ledd skal lyde:

Søknad om norsk statsborgerskap inngis til politiet eller norsk utenriksstasjon som forbereder saken. Utlendingsdirektoratet avgjør søknaden. *Vedtak om å avslå søknad etter § 7 annet ledd treffes av departementet.* Melding om norsk statsborgerskap inngis til politiet som forbereder saken. Utlendingsdirektoratet treffer vedtak om meldingen skal godtas eller ikke.

Vedtak om tilbakekall av statsborgerskap treffes av Utlendingsdirektoratet.

Vedtak som nevnt i første og annet ledd kan påklages til Utlendingsnemnda. *Vedtak etter § 7 annet ledd kan ikke påklages. Hvis det reises søksmål om gyldigheten av departementets vedtak etter § 7 annet ledd, bærer staten alle kostnader med saken.* Kongen i statsråd er klageinstans i saker hvor departementet har anvendt sin instruksjonsmyndighet etter § 28 annet ledd. Utlendingsloven §§ 77, 78 og 79 første ledd gjelder tilsvarende ved behandling av saker etter loven her.

§ 27 sjuende ledd skal lyde:

I sak som nevnt i fjerde ledd har den saken gjelder rett til fritt rettsråd uten behovsprøving. I sak som nevnt i sjette ledd har vedkommende rett til fri sakførsel uten behovsprøving. *Ved vedtak etter § 7 annet ledd har den saken gjelder rett til fritt rettsråd uten behovsprøving, fri sakførsel uten behovsprøving og fritak for rettsgebyr.*

Kapittel 6 nytt avsnitt II skal lyde:

II Saksbehandlingen i domstolen av søksmål om gyldigheten av vedtak etter § 7 annet ledd

§ 31 a Forholdet til tvisteloven

Twisteloven gjelder når ikke annet følger av regler gitt i eller i medhold av loven her.

§ 31 b Søksmålsfrister

Vedtaket må bringes inn for tingretten innen én måned fra det tidspunkt underretningen om vedtaket er kommet frem til parten.

Det kan gis oppfriskning ved oversittelse av søksmålsfristen dersom

a) det fremlegges opplysninger om vesentlige faktiske forhold som var ukjent eller ikke var inntruffet da saken ble avgjort, og den saken gjelder bringer saken inn for domstolen så snart som mulig etter at opplysningene blir kjent, eller

b) en bindende avgjørelse av en internasjonal domstol, eller andre lignende forhold, tilsier at vedtak kan ha vært basert på uriktig anvendelse av folkeretten.

§ 31 c Oppnevning av særskilt advokat

Som vilkår for at det føres bevis om forhold som ellers kan holdes hemmelig av hensyn til rikets sikkerhet eller forholdet til fremmed stat, jf. tvisteloven § 22-1, kan Kongen bestemme at opplysningene bare skal gjøres kjent for en særskilt advokat som oppnevnes for den saken gjelder.

Den særskilte advokaten oppnevnes av retten så snart som mulig etter at det er truffet beslutning som nevnt i første ledd, og skal ha godtgjørelse av staten etter reglene i lov 13. juni 1980 nr. 35 om fri rettshjelp. Dette gjelder selv om den saken gjelder ikke er innvilget fri sakførsel og uten at det foretas behovsprøving.

Det skal oppnevnes samme særskilte advokat på alle trinn av saken, med mindre særlige grunner tilsier noe annet.

Kongen fastsetter nærmere regler i forskrift om hvem som kan oppnevnes som særskilt advokat, herunder om krav til sikkerhetsklarering.

§ 31 d Den særskilte advokatens rolle

Den særskilte advokaten skal gjøres kjent med de opplysninger og bevis som føres etter samtykke i henhold til tvisteloven § 22-1 annet ledd, og ivareta interessene til den saken gjelder i forbindelse med rettens behandling av disse. Retten bestemmer hvordan den særskilte advokaten skal få tilgang til de graderte opplysningene.

Den særskilte advokaten skal varsles om alle rettsmøter som avholdes i saken, og har rett til å være til stede under hele rettsmøtet.

Den særskilte advokaten skal bevare taushet om innholdet i opplysninger som nevnt i første ledd, om det som

kommer frem under behandlingen av opplysningene, og om den delen av rettens dom hvor opplysningene refereres. Taushetsplikten gjelder også etter at vedkommende har avsluttet oppdraget.

Kongen kan gi nærmere regler i forskrift.

§ 31 e Behandling av opplysninger som nevnt i tvisteloven § 22-1

Det skal ikke med grunnlag i opplysninger som nevnt i tvisteloven § 22-1, føres andre vitner enn det Kongen samtykker til.

Den saken gjelder og dennes ordinære prosessfullmektig skal ikke delta i den del av saken hvor det behandles opplysninger som nevnt i første ledd. Slike opplysninger gjøres bare kjent for retten og den særskilte advokaten.

Dersom retten finner at vilkårene etter tvisteloven § 22-1 første ledd ikke er til stede, kan retten på begjæring fra den særskilte advokaten eller av eget tiltak beslutte å gi den saken gjelder innsyn i opplysningene. I så fall kan Kongen bestemme at opplysningene ikke skal brukes som bevis i saken. Ingen som har hatt tilgang til de aktuelle opplysningene, kan delta videre som dommer i saken.

§ 31 f Kommunikasjon mellom den særskilte advokaten, den saken gjelder og dennes ordinære prosessfullmektig

Etter at den særskilte advokaten har fått innsyn i opplysninger som nevnt i § 31 c første ledd, kan vedkommende ikke drøfte saken muntlig eller skriftlig med den saken gjelder eller dennes prosessfullmektig, eller uttale seg i rettsmøter hvor den saken gjelder eller dennes prosessfullmektig er til stede. Den særskilte advokaten kan likevel motta skriftlige henvendelser.

Kongen kan gi forskrift om kommunikasjonen mellom den særskilte advokaten og den saken gjelder og dennes ordinære prosessfullmektig. Kongen kan også gi forskrift om den særskilte advokatens adgang til å ha befattning med den aktuelle saken på et senere tidspunkt.

§ 31 g Øvrige regler om rettens behandling av saken

Saksbehandlingen skal prioriteres og påskyndes så mye som mulig.

Retten kan ikke settes med dommerfullmektig eller meddommere. Tvisteloven § 9-12 første ledd og § 29-17 gjelder ikke.

§ 31 h Rettens avgjørelser

Retten avsier dom etter at parten og den særskilte advokaten har hatt mulighet til å uttale seg.

Rettens avgjørelse etter § 31 e tredje ledd treffes ved kjennelse. Den særskilte advokaten eller staten kan anke kjennelsen innen to uker.

Den saken gjelder og dennes prosessfullmektig har ikke rett til innsyn i den delen av sakens avgjørelse som inneholder opplysninger som nevnt i § 31 c første ledd.

II

I lov 13. juni 1980 nr. 35 om fri rettshjelp gjøres følgende endringer:

§ 11 første ledd nr. 1 skal lyde:

1. for utlending som har rett til fri rettshjelp etter utlendingsloven § 92 første ledd, annet ledd og tredje ledd første punktum, eller for den som har rett til fri rettshjelp etter statsborgerloven § 27 sjuende ledd første eller tredje punktum.

§ 16 første ledd nr. 4 skal lyde:

4. for utlending i tilfeller som nevnt i utlendingsloven § 92 tredje ledd annet punktum og fjerde ledd, § 129 annet ledd, eller for den som har rett til fri sakførsel etter statsborgerloven § 27 sjuende ledd annet eller tredje punktum.

III

I lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr gjøres følgende endringer:

§ 10 første ledd nytt nr. 17 skal lyde:

17. sak etter statsborgerloven § 27 tredje ledd annet og tredje punktum, jf. også lov 13. juni 1980 nr. 35 om fri rettshjelp § 16 første ledd nr. 4.

IV

I lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff gjøres følgende endring:

§ 29 første ledd bokstav f skal lyde:

- f) rettighetstap, jf. kapittel 10 eller statsborgerloven § 26 a.

V

1. Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Statsborgerloven § 26 a gjelder kun for handlinger som er begått etter ikrafttredelse og kunngjøring.
2. Kongen kan gi nærmere overgangsregler.

Tone Wilhelmsen Trøen

president

